

Stora möjligheter till grön el

— men Sörmland ligger fortfarande i botten av statistiken

SÖRMLAND

Det blåser friska vindar i Sörmland och förutsättningarna för att etablera vindkraftverk är därmed bland de bästa i Sverige. Det framgår av Energimyndighetens kartläggning av riksintressen för vindkraft, som nu har analyserats på kommunnivå. Flera kraftverk är på gång i länet men Oxelösund har fortfarande inget — trots att man utpekats som den mest lämpade kommunen i landet för vindkraft.

Sörmland ligger långt efter resten av landet när det gäller utbyggnaden av vindkraft. Trots att vi har åtta procent av landets bästa lägen för vindkraft står regionen för mindre än en promille av den totala vindbaserade energiproduktionen. Endast fyra större vindkraftverk är idag i drift, vilket placerar länet på näst sista plats i landet.

— Sörmland har en dålig utbyggnad, konstaterar Carl-Ivar Stahl på Energimyndigheten. Han menar att intresset från kommunerna och länsstyrelsen generellt sett är viktig för vindkraftens utveckling.

” Blåser det mycket blir det mer pengar till markägarna

Folkopinionen har också betydelse, säger han.

— Aktivt motstånd från olika intresseorganisationer har haft betydande negativ påverkan på vissa platser under senare tid.

Flera större projekt är dock på gång och inom några år kan vindkraftskapa-

förutsättningar. Här bygger man på gammal sjöbotten, vilket medför en stor fördel: Ingen vill bygga hus med sådana grundförhållanden och därmed finns få boende i närheten som kan störas av ljudet och skuggorna från de väldiga propellerbladen.

I Eskilstuna arbetar dessutom Vindkraftsgruppen och EkoKlimat Sverige AB för etablering av cirka tio anläggningar vid Stora Uvberget i Näshulta, nära Hjälmarens östra strand. Under oktober kommer företagen att hålla informationsmöten för de boende för att berätta om projektet och den kommande tillståndsprövningen.

I Oxelösund råder dock stiltje, trots att kommunen har de absolut bästa förutsättningarna för vindkraft. När företaget Örnkraft i januari presenterade sina planer på att bygga Sveriges största vindkraftspark i skärgården möttes de av viss skepsis från föreningslivet och politikerna. Många anser att Energimyndigheten har tilldelat Oxelösund ett alldeles för stort område som riksintresse för vindkraft. Kommunens översiktsplan, som klubbades 2009, tar inte upp frågan om lämpliga områden för vind-

Vindkraften i siffror

Kommun	Yta (km ²)	Rankning
Oxelösund	319 (42,4 %)	1
Trosa	104 (15,5 %)	4
Strängnäs	73 (7,5 %)	12
Katrineholm	69 (5,8 %)	21
Vingåker	26 (5,8 %)	22
Nyköping	103 (5,0 %)	28
Eskilstuna	37 (2,9 %)	40

Län	Effekt (MW)	Antal kraftverk
Skåne	358,5	299
Västra Götaland	319,2	332
Jämtland	176,2	96
Halland	119,6	131
Västerbotten	116,8	62
Dalarna	116,3	62
Godländ	117,2	157
Norrbottnen	81,5	47
Östergötland	74,9	89
Kalmar	74,6	89
Blekinge	59,7	34
Värmland	54,8	18
Jönköping	25,9	11
Västmanland	25,9	11

re vindkraftverk projekteras för tillfället i länet, varav större delen återfinns i Strängnäs och Eskilstuna. Strängnäs kommun kommer under hösten att behandla bygglovsansökningar för tolvstörre kraftverk, främst på Selaön och Fogdön, men planerna sträcker sig betydligt längre än så. I kommunens översiktplan räknar man med att 120 till 160 kraftverk kan komma att etableras.

I Eskilstuna har Kafjärdens vind AB beviljats bygglov för tio kraftverk som redan är finansierade och beställda. De är tänkta att placeras vid Sundbyholm, på arrenderad mark. Den stora efterfrågan har dock gjort att leverans och byggstart kan ske först under 2011. Paula Tidefjärd, delägare i bolaget, berättar att markägarna sedan får ersättning utifrån den faktiska elproduktionen:

— Blåser det mycket blir det mer pengar till markägarna medan svaga vindar leder till minskad ersättning.

Sundbyholm är inte ett av de utpekade riksintressena men projektet har kunnat genomföras ändå, tack vare en smidig tillståndprocess och lämpliga mark-

re i Oxelösunds kommun, säger att vindkraften kommer att utredas särskilt tillsammans med Nyköpings kommun.

— Det är en mycket komplex fråga som vi inte lyckades baka in i översiktsplanen.

Under arbetet med översiktsplanen presenterades dock ett förslag som innebär att knappt en fjärdedel av det utpekade riksintresset skulle kunna anses som lämpligt för vindkraft, enligt kommunen. Inskränkningen motiverades främst med hänvisning till skärgårdens stora natur- och friluftsvärden. Kanske har politikernas försiktiga hållning dämpat Örnkrafts entusiasm något. Företaget har ännu inte lämnat in någon bygglovsansökan för projektet eller kontaktat länsstyrelsen för samråd. Det återstår alltså att se om de spektakulära planerna på Sveriges största vindkraftspark förverkligas eller försvinner som en stilla bris över Östersjön.

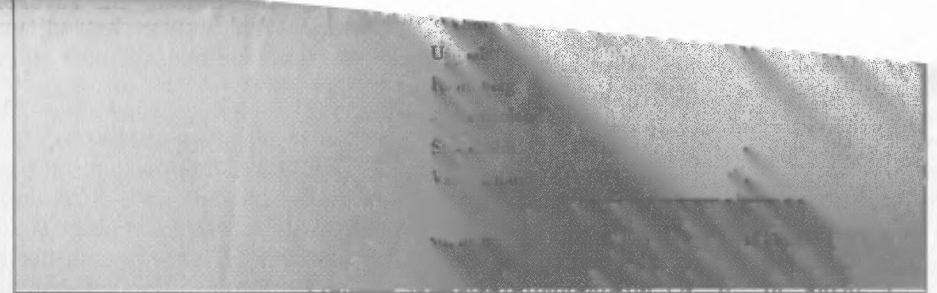
JOHAN ERIKSSON

Fakta riksintressen vindkraft

Riksdagen vill att det år 2020 ska vara möjligt att bygga vindkraft för en elproduktion på 30 TWh. Planering sker i kommunerna genom att lämpliga områden för vindkraft identifieras och fastläggs i de kommunala översiktsplanerna.

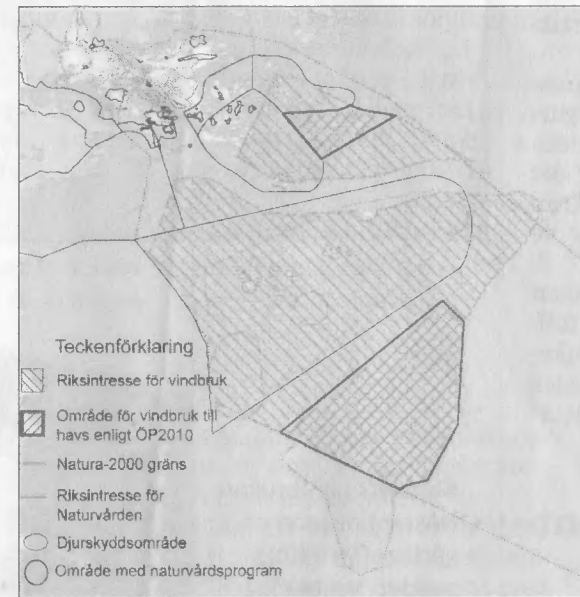
För att utpekas som riksintresse för vindkraft ska medelvinden vara lägst 6,5 meter per sekund på 71 meters höjd. Undantag görs bland annat för områden som omfattar bebyggelse (med 400 meters skyddsavstånd), nationalparker och obrutet fjäll samt ytor som är mindre än tre kvadratkilometer.

2009 var vindkraftens nettoproduktion 2,49 TWh, vilket utgjorde cirka två procent av den totala energiproduktionen i Sverige.

Långt kvar till toppen. Sex av länets kommuner tillhör de 30 bästa i landet, sett till utpekade riksintressen för vindkraft. Men endast fyra större kraftverk har blivit byggda. Siffrorna inom parentes avser den andel av kommunens totala yta som avsatts som riksintresse.

FOTO: DIRK INGO FRANKE, GFDL. GRAFIK: JOHAN ERIKSSON

Minskar området. I förslaget till översiktsplan för Oxelösunds kommun minskade kommunen det område som Energimyndigheten angett som riksintresse för vindkraften. Förslaget kan komma att ändras.

Randfri betesputsning?

Vi har erfarenhet och maskiner för att klara jobbet!

Pris/timme eller fast pris – kontakta

R&M Entreprenad

070-882 17 72 Robert

Släkttforskning för dig

När du vill veta mera om din släkt men inte har tiden eller kunskapen att göra det själv.

Jag gör släkttforskningen åt dig.

Alla typer av inramningar i Rambutiken.

Stenströms Släkttforskning & Inramningar

Nästorp, Vingåker
stenstrom.goran@hotmail.se

Tel. 0151-55 01 61